

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail. 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.

United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastuje in izdaja ga
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnštvo.
CLEVELAND, O., TOREK, (TUESDAY) AUGUST 10th 1920

104

DELAVSTVO IN SOCIJALIZEM V ITALIJI

Zadnjič smo poročali o "Ladji z rdečo zastavo". Prišla je iz Italije. Da pa je bilo mogoče ustanoviti dotično družbo, potreba je bilo energije in zahteve od strani italijanskih delavcev. Kako je sedaj v Italiji in zakaj se je menjala Nitti-jeva vlada zadnje mesece kot aprilovo vreme, vam hočemo povedati v tem članku.

Delavska masa v Italiji, ta povzroča te izpremembe.

Iškali so rešitev sedanji kapitalistični italijanski vladi, toda ni je mogel najti Nitti, ne Salandra Giolitti, kakortudi ne newyorški list "Times". Sedanje krizo končno tudi ne povzročujejo različnosti političnih strank v parlamentu, ampak sedanja kriza obstaja iz posledic, ki se pojavljajo iz sedanje industrijske sesteve, ki ne more obstati več taka, kot je, ampak se mora prerediti iz kapitalistične v socialistično.

Mednarodno trgovanje v Italiji je zelo majhno. Premoga, železa, olja in drugega bistvenega materiala manjka Italiji. Na tisoče delavcev je brez dela in jela, brezdelje in zvišanje življenjskih potrebščin je pripravilo delavce do resnih pomislov. Velikanski vojni dolgovi, katere je napravila Italija pri tujih vladah, je diskreditirala vsa naročila. Danes je Italija edina med zavezniškimi državami, ki ima še krušne karte, za katere kupujejo odmerjen jim kruh.

V zadnjem letu je imela Italija odstotno več štrajkov kot pa katere druga država. Mi se še spominjamo 48-urnega štrajka, ki je bil 20. in 21. julija 1919. napram zavezniški intervenciji v Rusiji. Koliko drugih štrajkov je bilo, katerih pač ne utegnemo naštevati.

Razpoloženje italijanskih delavcev je radikalno. Ob vsakih demonstracijah in štrajkih vpije delavstvo: "Dolgo naj žive sovjeti! Dolgo naj živi Ljening!" V severni Italiji že kličejo to ime bolj naglasujoče kot v Rusiji sami, tako je pred kratkim poročal neki italijanski list. Tudi v južni Italiji se delavci zavedajo, kaj se godi v Rusiji. Parkrat so že v Genovi in Neaplju skla-dišni delavci na pomolih odrekli nakladanje municije, s katero bi se streljalo boljševice.

Zelo važna je tudi novica, ki je prišla v Ameriko šele pred časom. V severni Italiji je mesto Milan, ki je znano zelo po svojem socializmu. Tam je prišlo do tega, da vlada odstavi župana, ki ni hotel razdati razgla-

sa, da se razobesijo zastave ob stoletnici Viktor Emanuelovega rojstva. Toda predno so prišli do tega, je župan sam položil resignacijo. Tedaj pa so se vzdignili delavci mesta Milana. Pustili so delo ter pričeli korakati po mestu, kjer so kričali: "Mi hočemo našega socialističnega župana!" Ta protest je bil vreden in župan, sodrug Caldara, je ostal na županskem stolčku.

Zopet drug slučaj: V Piedmontu je bil štrajk. Železniški delavci v Florenci so zvedeli o tem štrajku, in ko so prišli karabinerji, italijanska milica, da se odpeljejo v Piedmont, so delavci v Florenci odrekli vsako službo, ki bi imela kaj stika s prevažanjem teh narodnih policajev. Prosili so jih, silili so jih in celo dejali so jim, da izgubijo svoje delo, toda železniški vozovi so stali na miru. Vlaki so pričeli z vožnjo šele takrat, ko so karabinerji zapustili kolodvor. Enaki slučaj so se dogodili še v drugih mestih, kakor v Livornio in Pisa.

Italijansko delavstvo ima že idejo, da si ustanovi delavske svete ali koncile, sličnim v Rusiji. V Lombardiji se je opazalo tako gibanje najprvo. Tam je tovarna Mazoni bratov. Prišlo je do tega, da se jim poviša plačo. Družba je odrekla, in kaj se je zgodilo? Delavci so se zbrali, organizirali svoje svete, vzeli v posel tovarno in vodstvo. Postavili so svoje naddelavce, poslovođe; v nekaj mesecih se je izkazalo, da je bila produkcija večja. Oni pač ne marajo več delati za druge, ampak le sami za-se.

Socialistična stranka v Italiji je danes najbolj močna. Mogoče je že danes, da se socialisti Italije obrnejo do drugih socialistov na svetu in rečejo: "Mi imamo danes najbolj perfektno mašinerijo, prvi za Rusi, ki je danes sploh v eksistenci."

V tem imamo jasno sliko, kaj lahko pričakujemo od Italije in njenih razmer z ozirom na sedanjo kraljevsko vlado v Beogradu. Vprašanje časa je sedaj, koliko časa bo še ta vlada obstajala v Italiji. Vsak pa, kateri nekoliko zasleduje te razmere, se mu ni potreba dosti bati, da bi izpadle prepesimistično za Jugoslavijo.

Vaša sodba pa je lahka, mislite sami in prišli boste do zaključka.

Dogodki v Splitu, Zagrebu in Trstu.

Najbolje označimo dogodek v Splitu, pri katerem je padlo nekaj človeških žrtv, ako trdimo, da je ta dogodek povzročila nerazsodnost ali pa lahkomišljenost dveh ljudi, ki sta se hotela nekoliko pazabavati ali pa sta to storila s fanatizirano spritno večnega hujskanja proti Jugoslaviji, ker velikega pomena takih konfliktov, ki jih nasprotujejo si države naravnost iščejo, nista razumela. Iz te neumnosti, ki sta je neodgovorna človeka napravila, se razvija demonstracijska manija, podobna oni leta 1914. Kot odgovor na splitsko afero so priredili v Zagrebu, Ljubljani in drugod velike demonstracije proti Italiji, zažgali v Zagrebu

italijansko zastavo, preden je vlada zahtevala diplomatskim potom pojasnilo in zadoščenje od Italije. Tudi v Trstu so priredili velike demonstracije proti "nasilstvu" v Splitu; šli so še dalje in razbili Narodni dom. Jadransko banko, Kreditno banko in nekaj slovanskih trgovin ter celo pisarno diplomatskega zastopnika Jugoslavije, kar se navadno ne zgodi nikjer.

Iz malenkosti je nastalo velikansko gibanje, ki se spreminja že v barbarska dejanja prav tako kakor nevažen umor prestolonaslednika v Sarajevu leta 1914, ki je bil početak največjega barbarstva.

Prav nobenega čuma ni, da mora vsak pravičnega čuteč človek obsojati provokacijo in barbarstvo, kakor moremo edino označiti ta dejanja nepoklicanih in nerazsodnih elementov. Tem bolj pa moramo obsojati to početje, če tiči za vsem tem orga-

nizirano hujskanje, če stoje za tem gibanjem ljudje, ki hočejo kaj veljati v sedanji dobi kot reprezentanti političnih strank. Naravnost zločinsko je hujskanje na vojno, pa naj bodo krivci na tej ali na oni strani demarkacijske črte.

Italija se sicer nahaja doma v veliki krizi. Notranje nemire ima in bedo: to je res. Ne smemo pa pozabiti, da je italijansko prebivalstvo nacionalno fanatično. Na drugi strani je pa Jugoslavija, ki se je šele deloma konsolidirala. In zdi se nam, da hočejo merodajne politične avtoritete konsolidacijo pospešiti z imperijalistično vojno.

Nedvomno bi se, če napade Jugoslavija Italijo, združile vse meščanske stranke v Italiji in pričele hudo vojno proti jugoslovanskemu "barbarizmu". V tej vojni bi bil za Jugoslavijo korak nazaj, pa tudi korak predaleč nevaren za konsolidacijo države, zaaj ne smemo prezreti da država politično še ni organizirana v nobenem pozitivnem pravcu. Spritno tega položaja bi nastopila že ob majhnem neuspehu anarhija, ki bi ji v do-glednem času ne bila kos nobena sila.

Vrhutega pa ima Jugoslavija v obče v svetu precej ugleda. Italija nima ugleda in ga je prav stem svojim barbarstvom v Trstu še izgubila, tako da res ne vemo, zakaj bi se bilo treba vojne proti Italiji, ki si bo s svojim početjem in gospodarsko nezmožnostjo tako poslabšala svoje stališče, da bo to samo odpadlo od nje, kar ne spada po naravi k njej.

Politika glede primorskega vprašanja je torej povsem zgrešena, če se skuša rehabilitirati v vojno, kateri moramo biti nasprotni. Danes ni več imperijalistična politika na mestu, danes je pot demokratizma ona vodnica, ki večja ugled države in združuje narodne in gospodarske drobce v celote. Primorje, ne glede na to, da Jugoslavija res potrebuje morja in pristanišče ob Adriji, mora po naravi svojega položaja prejalšleje pripasti temu zaledju, in to se bo zgodilo tedaj in čimprej, če se Jugoslavija uveljavi kot demokracija država in nudi priliko, da se Primorje nasloni na njo gospodarsko in politično, kar bi bilo v interesu Primorja in Jugoslavije.

Vojna je torej nepotrebna. Vojne smo imeli že dovolj. Krvi se je prelivalo šest let zadosti, sedaj treba dela! Mi stojimo torej na tem stališču in na-

ša stranka bo tudi v narodnem predstavništvu storila to, kar sta storila oba socialistična poslanca leta 1914 v Srbiji, da sta glasovala proti vojni.

Vsi tisti, ki hujskajo na vojno, pa naj si zapomnijo, da je svetovna vojna prinesla gorja dovolj, da za prinese vsaka vojna, in da je človeštvo s krivci svetovne vojne že doslej precej trdo obračunalo.

(Naprej.)

PISMO IZ LJUBLJANE.

Ljuba sestra: —

Sprejmi srčne pozdrave.

Danes Ti sporočam, da sem sprejela časopise iz Amerike ter se Ti zelo zahvaljujem za-nje. Prav vesela sem jih bila in z veseljem sem jih prečitala. Mene prav veseli, da imate v Ameriki slovenske časopise, da tako z veste, kaj se godi v domovini. Samo ne verjemite vseh stvari, katere pišejo naši časopisi, ker večkrat prinašajo neresnične vesti.

Tako sem čitala v vaših časopisih poročila glede 24. aprila, toda še polovico ni resnice napisane. Zato ti hočem jaz nekoliko opisati o izidu 24. aprila. Tukajšnji časopisi udr-hajo, da so komunisti povzročili revolucijo in da smo mi delavci krivi vse nesreče. No, to niso komunisti, to so lačni in sestradani delavci, katere je streljala vlada sama in njeni privrženci. Vlada je ukazala streljati z "dum-dum" krogliami na nas uboge delavce.

Dne 24. aprila ob 8. uri zjutraj smo se pričeli zbirati pri tramvajski remizi in nismo bili še vsi skupaj, ko pride 27. orožnikov in šest stražnikov. Ko smo bili enkrat vsi zbrani, smo mislili mirno korakati v mesto pred vlado, da bi tam mirnim potom zahtevali, da naj nam dajo, kar nam po pravici gre. Mi smo bili lačni, huda, vlada pa je bila lačna krvi. Pričeli smo se pomikati proti bolnici, a takrat orožniki naredijo kordon čez cesto. Zenske smo bile prve, kajti reklo se nam je, da naj gremo me naprej, da se nam ne bo zgodilo nič hudega. Niti ganiti se človek ni mogel. Od zadaj so pritiskali na nas ljudje, spre-daj pa so nam branili iti na-prej. Gledali smo puškam in bajonetom v oči in čakali, kdaj nas napadejo. Delavci so pričeli zvižgati nad orožniki in v hitri gneči, ko je bilo preka-rije med njimi, se je posrečilo

nam nekaterim ženskam, da smo se izrinile iz gneče in uš-čez en vrt na cesto in tako za-pet orožnikom za hrbet.

Tako so bili orožniki obse-ljeni od zadaj in spredaj. Sa-lahko misli vsak pameten člo-vek, če bi bili mi delavci pri-pravljeni na kako razgrajanje in boje, bi ne bili brez orožja in praznih rok. Se palic nismo imeli tisti dan, da bi saj pa-tistih ljudi, ki so nam nastal-ljali bajonete, poglani v tek.

Tako so bili obkoljeni orož-niki, toda krivica se jim ni di-la. Le prosili smo jih, naj nas puste, da bomo mir-nokoraki naprej. Ljudje so ve-dno bolj pritiskali in takrat je eden dal povelje: Streljaj! Pričelo se je streljanje. Na pa resnično, da so delavci pri-čeli streljati na orožnike. To je-laz. Tudi ni resnično, da bi mi delavci prišlihli orožnike, da bi pričeli streljati na nas, niti po-tem mi delavci nismo streljali, amak smo bežali na vse strani, da nas ne zadenejo strelji.

Streljanje je bilo grozno in nismo se mogli umakniti, ko nas obkolili od vseh strani. Na-cesti smo bili; na eni strani tri-metre visoki zid, na drugi pa-meja iz božede žice. Tako smo bili izpostavljeni najhujšemu. Padale so "dum-dum" krogli-s katerimi se niti v vojni ne-smelo streljati. Ko jim je z-manjkalo krogelj, potem pa smo šli.

Strahen je bil pogled poten-ko je ponehalo streljanje.

Mrtvece so takoj spravili mrtvašnico in ranjence v bolni-co. Casopisi so pisali, kako so ljudje zmerjali usmiljenje se-stre. Ni pa to vse res, in če se-rekli nekaj besed, so imeli za-vzrok. Hoteli so namreč sp-raviti okoli 50 ranjencev v Le-onišče, toda sestre tega niso do-pustile. Nato so kar začeli m-siti ranjence v Leonišče, kaj-je eden umrl.

Potem smo pokopali te dol-žne žrtve, kakor ste že po-čitali v listih.

Te pozdravlja.....

Baba otroku: Nesrečen otrok-kaj pa bo iz tebe, ko prideš e-krat v leta?

Otrok babi: Stara baba ka-ti.

Prvi sosed: Pravijo, da m-sosed vsako stvar nese svoji nos.

Drugi sosed: Seveda! Dr-gemu sedaj ne more, ker so v bartendarji izgubili delo v su-si.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

"Ah, kaj kancelije," je zaničljivo rekel Matija. "Koliko je v kakem kraju kancelij, je postranska stvar, glavno je, koliko imajo ljudje denarja. Naša fara je boljša kot vaša!"

"Nikoli," je prisegal Tomaž. "Naša je boljša." "Permejš," je zakričal Matija in udaril ob mizo, "naša fara je taka, da se fajmošter tako navečerjajo, da šele ob šestih zjutraj vstanejo s postelje."

"Naša fara je pa taka, da se fajmošter tako navečerjajo, da šele ob šestih zjutraj čez dajejo."

Sprito tega ljutega prepira je penzionirani eksekutor samo obupno vil roke in mlo ječal in prosil. "Tomaž, Tomaž — bodi vendar miren." A domovinski čut je Tomažu branil, da bi se bil vdal, in ko je Matijcu enkrat sapo zaprl, ga je začel s popisovanjem mračnoselskih prednosti tako podajati, da je mož v svoji onemoglosti togoti začel lomiti steklenice in kozarce in nazadnje še svoj veterinarjarski klub ob tla vrgel.

Ta prepir je dal povod, da je Tomaž se tisti dan zapustil stanovanje branjeve Polone Gavtrože in se je preselil k svojemu birmanskemu bitru.

VII.

V hiši, kjer je stanoval vpokojeni eksekutor Smole, so bili dani vsi pogoji, da bi se bil Tomaž srečnega počutil. V celji hiši sta bila samo dva moška, vsi drugi prebivalci so bili ženskega spola. Tomaž je našel vsega skupaj sedem mladih deklet. Poleg tega pa se je hodilo h gospodični Mariji, ki je

poznala še očeta Radeckega, še več deklet šivat učiti. Ko je Tomaž prešel vsa ta dekleta, si je na tihem rekel, da mu je nebeska previdnost dala na razpolo-gelo celo Marijino družbo in v duši je storil trden sklep, da svojih skušnjav ne bo več premagoval, naj se zgodi karkoli.

Toda pogled v jasne oči Smoletove Natalije je prevrgel vse njegove turške naklepe in užgal v nje-govem srcu ogenj, kakršnega ni do tega dne še ni-koli občutil. Natalija je bila v teh letih, kar se nista videla s Tomažem, zrastle in se razvila v cvetoče dekle. Sicer je bila stara komaj petnajst let, a raz-vita je bila že tako, kakor da jih ima osemnajst. Njena sveža lepota je Tomaža vprav omanila, tako da je kar usahnila njegova zgovornost, ko jo je pr-vič videl, in ga je minila njegova tudi navadno zelo razvita nesramnost.

"Oh, kanaliža, kako si zrastle in kako si lepa," je vzdihnil in z očmi je nametal celo skladišče robcev pred prijateljico.

"Tako pa se več ne pustim imenovati," je vzklik-nila Natalija in je prav ošabno pogledala Tomaža. "Ce so mi tudi v Mračnem selu zaročljivi ljudje re-klili kanaliža — v Ljubljani tega ne maram več sli-šati."

Pri teh besedah je Natalija pregledala Tomaža prav kritično od nog do glave in potem naredila ta-ko zaničljiv obraz, da je Tomažu kar tesno postalo pri srcu. Čutil je, da je Nataliji preslabo oblečen in zavedal se je, da ni njegove preselitev v Smoletovo rodovino nič posebno vesela. To ga je bolelo, da so mu postale oči rosne in da je bolešno očitačja m-rmal:

"O, Natalija — kako si se spremenila, kar se ni-sva videla."

Toda zaljubljeni pogledi in goreči vzdihli Toma-žev niso položaja nič predrugačili. Bolj sladak ko je bil Tomaž, bolj ošabno in nepristopno se je kazala Natalija takoj prvi dan in ostalo je tudi naslednje

dni. Tomaž se je premagoval, kolikor je mogel in za-duševal grenka čuvstva, ki so se mu porajala v srcu, a opravil ni ničesar.

"Ne mara me in ne mara me," je bridko govoril v svoji kamrici pod streho, kjer mu je bilo odkazano prebivališče in ta misel ga je tako prevzela, da se še zmenil ni za dolga in modra razlaganja vpokojenega eksekutorja, naj vendar preskrbi za prihodnost.

Se danes pišem župniku Bradavci, da ne hodiš več v šolo, da so te hoteli izključiti in da ne bo iz tebe nikoli nič." Tako je dan na dan, od jutra do večera pridigoval eksekutor Smole in vselej je do-stavil: "Ah, tvoj ubogi oče — kaj bodo rekli, če izvedo, kakšnega sina imajo."

Vse te pridige niso Tomaža čisto nič ganile. Misli je samo na Natalijo, govoril je samo o Nata-liji in sanjalo se mu je tudi samo o Nataliji.

Srčne rane so ga začele s podvojeno silo skele-ti, ko je spoznal, koliko častilcev ima Natalija in to častilcev, s katerimi Tomaž ni mogel tekmovali. Komaj je bil nekaj dni pri Smoletu na stanovanju, že je videl, da pozna Natalijo celo vrsto studentov. V mraku so kar paroma hodili pred hišo gori in doli in metali vroče poglede na okno, na katerem je slo-nela Natalija. Tudi pesmi so ji pošiljali in vsak čas je kdo prinesel kako zaljubljeno pisemce.

Studentov se Tomaž ni ustrašil. Sporočil jim je najprej, da jih pozove na dvoboj na samokrese, kar je število te vrste Natalijinih častilcev hitro skrililo. A preginal je tudi ostale na jako pripristi, četudi en ravno časten način. Pisal je namreč ka-tehetu pismo, v katerem mu je očital, da svojih dol-žnosti ne izpolnjuje in da njegovi dijaki strežijo Na-taliji Smoletovi po nedolžnosti. Uspeh tega brez-imnega isma je Tomaža popolnoma zadovoljil, kajti studentovska konkurenca je takoj prenehala.

Mnogo več težav je imel Tomaž z mladim kap-lanom, ki je hodil vsak dan na obisk h gospodični Mariji, pri kateri se je Natalija šivati učila. Kap-

lan je bil čeden in vesel človek in dekleta so komi-čakala, kdaj da pride in bila vanj zaljubljena. Na konkurenca je spravila Tomaža do obupa. Vedno u-gibal, kako bi svojega srečnega tekmeča spravil v hišo, prelital je celo več detektivskih romanov, bi našel kaj primernega, a nič mu ni prišlo na mi-sel, kar bi se dalo vporabiti.

Kaplanovo tekmovalje je celo spravilo v nevar-nost Tomaževo vernost. Kajti kraj vseh svojih slo-bosti je Tomaž vendar verjel, da je duhovnik mo-izrednih zmognosti in da je duhovski poklic nekaj-zvižšenega, če tudi ne posebno prijetnega. To mne-nje ga je zdaj popolnoma minulo in začel je duhov-nike in oficirje metati v en koš kot ljudi, ki jim do-je obleka krivične rednosti.

Kaplanova konkurenca pa je stopila v ozadje, ko je Tomaž nekega večera zasadel v družbi mlade-ga oficirja. V senci kostanja na Cojzovi cesti se je-hodila Natalija in mladi oficir, držeč se za roko, sta-da sta se na najbolj temnem kraju poljubila. To-maž je v duhu stresel vso svojo zalogo furmanske-izrazov na oficirja in ker mu to ni olajšalo srca, je-storil strašni sklep, da posveti svoje moči protivni-laristični propagandi upajoč, da spravi oficirja v-kruh in ob uniformo.

Ta dan je bil za Tomaža kritičen dan prve vr-ste. Vso noč ni Tomaž zatisnil očesa in delal sam-o-čne naklepe, kako bi uničil in ugonobil vse, ki se-pohodil njegovo življensko srečo. In tudi Natalija-ni hotel priznati. Ko je naposled zaspal, se mu-je sanjalo, da je stal kot zmagovalce vrh Gradnja-dal Ljubljano zažgati. Videl je oficirja in kapla-n in Natalijo, kako so obupani stezali proti njemu-ke in ga prosili milosti, on pa se jim je smejal ka-ko Samuel v Čarpostreku in jim zaklical: "Pri-je-gu je milost, pri meni je ni."

(Dalje prihodnjic.)

LOKALNE NOVICE

— Danes so volitve. Kdor gre voliti, naj voli iz svojega lastnega prepričanja. Kdor je delavec, on ve, koga mora voliti. Lahko ga spomnimo besed, ki jih je zapisal Webster: "Delavstvu v ti deželi ni treba vprašati za podporo kapitala, toda kapital potrebuje delavčev pomoč." — V tem je povedano zadosti. Kdor kaj drugače priporoča, ta si beli glavo napram svoji zavesti.

— Trije oboroženi banditje so ustavili T. Mihaliča, 4413 St. Clair Ave. ter mu vzeli uro in sedem dolarjev. Ko so ga oropali, je Mihalič pobral za roparji, da jih ujame, ali kaj je nameraval. Ena kroglica ga je zadela v glavo, zakar je padel na tla.

— J. Clark, poročevalec Buffalo News je utonil v nedeljo v jezeru ob 139 1-2 postajališču Shore železnice. Bil je v čolnu ter skočil v vodo, misleč, da je tam plitva voda. Zasel je v globoko vodo, in ker ni znal plavati, je utonil.

— V nedeljo so se zopet udarili Italijani na Woodland in 93. cesti. Ubit je bil J. Anuncio, obstreljen pa Frank Sararferano. Na stotine ljudi je videlo ta uboj. Porodil se je radi prepira za igralno rokavico. R. Davis pripoveduje, da je videl, ko je peljal mimo njega deček, ki je izgubil igralno rokavico za lovenje žoge. Pobrjal jo je. K njemu prišla Anuncio in Sararferano, ki sta se pričela pretekati radi rokavice. Rekla sta, da poznata dečka ter da mu jo bosta dala onadva. Ko pa je Davis odrekal to zahtevo, sta postala glasna. Prišel je še četrti, ki se je utaknil v prepir. Davis je stopil v stran. Potem so se prerekli. Prva dva, ki sta prišla do Davisa, sta potegnili nože, da napadeta zadnjega, ki je pristopil in se vdeležil prerekanja. Četrti pa je potegnil samokres, ustrelil štirikrat ter pobegnil. Anuncio je padel zadet do smrti.

— Vremenski prerok pravi, da ostane mesec avgust baš tako hladen, ko je bil mesec julij, če ne še mrzlejš. Potem takem ne bomo imeli letos nobenega poletja.

— Policija je bila včeraj na lovu za tremi tatovi, ki so odnesli iz izložbenega okna nekoga zlatarja na 12411 Superior cesti zlatnine, draguljev in ur v vrednosti \$2000. Tatovi so vrgli v okno opeko, zavito v papir.

— Slovensko dramatično društvo "Ivan Cankar" pozivlja vse člane, da se vdeležijo seje, katera se vrši v sredo, 11. tega meseca. Na tej seji se bodo razdelile vloge za prvo igro pod imenom "Zmajlov". Igra zahteva veliko oseb, torej je vaša dolžnost, da se udeležite te seje in dobite vlogo. Pripeljite svoje prijatelje, katere veselijo dramatika. Tajnik.

— Zadnji mesec je umrlo v Clevelandu 86 otrok pod starostjo enega leta. To je rekord, katerega je doseglo mesto Cleveland odkar štejejo smrtna slučajev malih otrok. To je najmanjše število, zaznamovano v zgodovini mesta Cleveland. V mesecu juliju 1897. je umrlo v Clevelandu 287 otrok. Letošnje leto je zelo hladno, kar vzdržuje male otroke v dobrem stanju.

— Joe Veselko iz Willoughby je vložil sodno prepoved na sodišču. Zgodilo se je, da je zvezna policija prišla ljudi, ki so vozili na njegovem avtomobilu opojne pijače. Avtomobil in pijača, vse je bilo zaplenjeno. Avtomobil bi imel pri tej sedaj na javno dražbo, toda Veselko je povedal na zvezni sodnici, da on niti vedel ni, da se bo uporabil njegov avtomobil za prevažanje alkohola.

— Prošeni so vsi delničarji in zastopniki, da se udeležijo seje, katera se vrši v sredo večer, ob osmi uri, v Joe Kunčičevi dvorani; tako se prosi tudi člane Waterloo kluba, kateri delajo za Slovenski delavski dom v Collinwoodu. Vsi na sejo ta večer. Vabi odbor S. D. D.

— Nekdo je vprašal, če je carica pisala resnico, ko je rekla v svojih pismih, ki jih je pisala carju skoro vsak dan, da je njeno srce večje ali manjše. Marsikdo je že mislil, da so bile njene besede resnične, da je vedela, o čem je govorila. Toda to, kar je pisala moramo popraviti, ker je le malo ljudi, ki bi vedeli o svojem srcu, če se veča ali manjša.

— V njenih pismih je napisala, "da je moje srce večje danes in sem zatoraj morala ostati v postelji in poslati po Bitkina," ali pa "moje srce je manjše sedaj."

— Vtisk, ki ga je napravila s tem, da se je njeno srce večalo ali manjšalo, je bil, da je bila ona zmožna soditi o velikosti svojega srca na kak skrivnostni način. V tem se je motila.

— Srce je votla mišica, ali skupina posebnih mišic, katere obdajajo štiri votline. Srce spremeni velikost in obliko z vsakim udarcem okrog sedemdesetkrat na minuto, toda o tem ni carina mislila. Ona je mislila, da je njeno srce večje kot je normalno srce ob gotovih časih in da postane večje ob gotovih dnevih. Bila je zmožna uganiti velikost svojega srca, ko se je spreminjalo od dneva do dneva.

— Srce postaja debeleje ali se razširi, toda sprememba je zelo počasna. Da se jo v resnici opazi, je treba tedne ali mesece. Brez X-zarkov ne more nobeden, razven izkušen zdravnik, reči, da je srce večje ali manjše, ali da spreminja obliko ali težo in še takrat se zdravnik lahko zmoti, tako da si človek misli to ali ono, kakor pač zdravniku verjame.

— Morda je carica imela srčno napako, toda pri vsem tem si je samo domisljala, da se njeno srce spreminja, kar se tiče oblike in teže. Kot se vidi, ni bilo carini nič drugega, kot da je bila bolna na živcih, in če je človek bolan na živcih, tedaj bo mislil, da mu hoče lastna mati zavdati. Vsaka stvar ga vznemirja in zvečer bo šel srčne udarce in poslušal, če mu bije močnejše kot čez dan. Če se mu zdi, da mu bije močnejše, bo mislil, da bo vsega konec in takrat je velik dirindaj v hiši. Tak "bolnik" bo umrl vse drugačne smrti, kot pa si on domislja. Srce mu je ne bo menda nikdar povzročilo, če mu jo ne bo kaj drugega.

— Carina je bila taka, da je dobro pazila, kako ji bije srce in potem, ko je imela dovolj znamenj za vsako priliko, je mislila, sedaj mi raste srce, oziroma se razširja, sedaj se pa manjša. Pri tem je igrala njena domisljija bujno vlogo.

— Vedno je jemala medicine, katere so ji prinesli od vseh krajev, ne glede na to, kdo ji je svetoval. Seveda Rasputin je imel pri tem prvo besedo, katere zdravila naj vzame. Isto, kot o srcu, si je domisljala tudi o ledicah, katere omenja ravno tako pogosto. Mislila je, da je bolna na ledicah zato, ker jo je križ bolel, toda bolečine v križu pomenijo mnogo, mnogo boleznij.

— Da je bila carica nevrastitna ali bolna na živcih, je razvidno tudi iz tega, da ji je vsak lahko vezal otrobo o boleznij, kot ji je sam hotel. Rasputin je imel tako močan vpliv na njo, da ga je poslušala kot otrok očeta — če je otrok ubogljiv, drugače seveda ne. — In carica je bila ubogljiva. Rasputin je določil, kako se bo morala vesti pred ljudmi, pred možem in pred otroci. Zgodilo se je vse, kakor je on želel.

— Čeprav je bila dobra ženska, je bila zelo ošabna, ravno tako kot tisti ljudje, ki ne mislijo daleč naprej v prihodnost. Bila je že po naravi taka, da je morala postati nevrastitna.

— Nevrastitni ljudje so sploh kuga v družini. Vedno hočejo, da se mora vse tako zgoditi po njihovi volji. Smrti se boje hudo, toda ne umrejo nikdar prvi, prva gre vsa družina, potem šele oni.

— Franklin T. Griffith, ki je predsednik odbora za razvoj vodnih sil pri "National Electric Light Association", pravi, da bo novi vodni zakon odstranil veliko zaprek, ki so preprečile razvoj 45,000,000 konjskih sil, katere odvedejo reke in potoki Združenih držav v morje.

— Zakon je podpisal predsednik Wilson, potem, ko se je že razšla poslanska zbornica, toda še predno je minilo deset dni, ko ga je poslanska zbornica poslala predsedniku. Podpisal ga je na nasvet vrhovnega pravika. Zakon določa, da se mora imenovati komisija, katere bodo sestavljali vojni, poljedelski in tajnik za notranje zadeve, ki bodo imeli pravico dajati dovoljenja, da se bodo gradile vodne naprave.

— Ali pomenja nova postava cenovni tok moči v vzhodne delu Združenih držav, kakor pravi nekateri preroki? Bode li zmanjšala ceno, katero mora plačati državljan za proizvajanje elektrike?

— Menda ne bo tako, pravi Griffith. Vodna sila v vzhodnem delu držav je že tako visoko razvita, da je le malo vode, ki se še odteka brez vsake koristi v morje. In kolikor več vodne moči se bo dalo uporabiti, bo stalo toliko, da bo težko, če jo bo kdo hotel imeti, bodisi za rabo doma, ali v tovarni. Dovodne naprave in električne postaje ni tako lahko graditi, ker preveč stanejo, kar se tiče materiala in vzdrževanja, posebno če se še premisli, da se bo morala napeljavati sila v veliko razdaljo.

— Premog je dosegel tako visoke cene, da se ga komaj more dohajati. Pri vsem tem ga je težko dobiti. Gotovo bode dražji v bodoče in se ga bo dobilo z veliko večjo težavo. Vsaka tona premoga, katerega more nadomestiti vodna sila, da se proizvede elektriko, bo pomagala ustaviti ceno, da ne bodo šle višje in višje.

— Dotični, ki živi v hiši, katere ne lastuje sam, bo to dalo nekoliko varnosti, da ne bo njegovo mesto ali vas naenkrat v temi, če se premoga ne bo moglo hitro razvažati radi nemira na železnica. V nekat-

rih krajih bo morda mogoče, da bo to vplivalo nekoliko na ceno premoga, da se ne bodo vzdigovali v taki meri, kot so se do sedaj, ko stane premog skoraj dvajset dolarjev ena tona, deset pa prav gotovo.

— Indirektno bo imel od tega vsak dobiček, če se bo razsvetljevalo javne naprave, hotele, cestne železnice, ceste in tovarne, ki bodo dobivale silo gotovo, ne preveč, ne premalo. In vse tovarne, ki morajo sedaj dobivati električno silo potom premoga, bodo na boljsem, ker bodo znižale pritisk na prevažanje in kopanje premoga.

— Philip Torchio, ki je vpisani pri New York Edison Co., je preračunal, da bo nadomestila vodna sila eno dvajsetino premoga, ki ga sedaj rabijo tovarne vzhodno od Rocky Mountains. Za kolikor gre višje zahteva za gonilno silo in luč, za toliko postane potreba za vodno silo večja.

— Industrije, ki služijo v to, da dovajajo luč in moč tovarnam, so pripravljene, da store delo, ki jim je določeno pod novim zakonom. Se predno je minil mesec, ko je predsednik odločil komisijo za proizvajanje gonilne moči, je bilo vloženih prošelj za produciranje 500,000 konjskih sil elektrike.

— Debeluhar: Cim več kdo ima, tem več si še poži. Suhec: Počakaj, da enkrat dobiš trojček, potem boš pa že videl.

— PREDAVANJE O FARMAH V NEW YORŠKI DRŽAVI

— Spodaj podpisani vabim Slovence iz Clevelanda in okolice, iz Loraina in Barbortona, da se vdeležijo predavanja o farmah, seboj imam raznovrstnih poljskih pridelkov in več jako važnih stvari, je na programu Predavanje se vrši v

Veliki Grdinovi dvorani

ob 7. uri zv. v četrtek 12. avg.

Slovinci, vdeležite se tega predavanja v polnem številu, ker to bo prvo predavanje na slovenskem odru v Ameriki o tem predmetu. Kateri se še sedaj ne misli seliti na kmetijo, nič za to, k predavanju vseeno naj pride, ker koristilo bo vsakemu, naj se seli na kmetijo kadar hoče in kamor hoče.

Vse druge bolj važne stvari boste pa zvedeli na shodu.

JOHN ZULICH
East Worcester, N. Y.
188-89

ANGLEŠKO - SLOVENSKI BESEDNJAK.

Doktor Kern je pred leti kot dijak vodil večerno šolo za angleščino in poučeval rojake v Clevelandu. Izkušnja mu je pokazala, kako naj v svojem besednjaku označi izgovorjavo angleških besed, da jo bodo Slovenci umeli in lahko rabili. Delal je na besednjaku več let, da bi bil kolikor mogoče popoln in obenem pripraven za ljudsko uporabo. Če se zanimate za ameriški jezik, vam bo besednjak velika pomoč. Cena knjige je pet dolarjev. Ta denar se vam bo tisočkrat obrestoval, če boste rabili knjigo.

Naročite besednjak na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern
6202 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

Istotam lahko naročite Zornanove pesmi, ki bodo vseč zlasti mlajšim rojakom in pa neznemu spolu. Cena je \$1.25. Obe knjigi z enim naročilom dohite za \$6.

Knjigo lahko kupite pri uredništvu Enakopravnosti.

Zvezni zakon o razvoju vodne sile.

Franklin T. Griffith, ki je predsednik odbora za razvoj vodnih sil pri "National Electric Light Association", pravi, da bo novi vodni zakon odstranil veliko zaprek, ki so preprečile razvoj 45,000,000 konjskih sil, katere odvedejo reke in potoki Združenih držav v morje.

Zakon je podpisal predsednik Wilson, potem, ko se je že razšla poslanska zbornica, toda še predno je minilo deset dni, ko ga je poslanska zbornica poslala predsedniku. Podpisal ga je na nasvet vrhovnega pravika. Zakon določa, da se mora imenovati komisija, katere bodo sestavljali vojni, poljedelski in tajnik za notranje zadeve, ki bodo imeli pravico dajati dovoljenja, da se bodo gradile vodne naprave.

Ali pomenja nova postava cenovni tok moči v vzhodne delu Združenih držav, kakor pravi nekateri preroki? Bode li zmanjšala ceno, katero mora plačati državljan za proizvajanje elektrike?

Menda ne bo tako, pravi Griffith. Vodna sila v vzhodnem delu držav je že tako visoko razvita, da je le malo vode, ki se še odteka brez vsake koristi v morje. In kolikor več vodne moči se bo dalo uporabiti, bo stalo toliko, da bo težko, če jo bo kdo hotel imeti, bodisi za rabo doma, ali v tovarni. Dovodne naprave in električne postaje ni tako lahko graditi, ker preveč stanejo, kar se tiče materiala in vzdrževanja, posebno če se še premisli, da se bo morala napeljavati sila v veliko razdaljo.

Premog je dosegel tako visoke cene, da se ga komaj more dohajati. Pri vsem tem ga je težko dobiti. Gotovo bode dražji v bodoče in se ga bo dobilo z veliko večjo težavo. Vsaka tona premoga, katerega more nadomestiti vodna sila, da se proizvede elektriko, bo pomagala ustaviti ceno, da ne bodo šle višje in višje.

Dotični, ki živi v hiši, katere ne lastuje sam, bo to dalo nekoliko varnosti, da ne bo njegovo mesto ali vas naenkrat v temi, če se premoga ne bo moglo hitro razvažati radi nemira na železnica. V nekat-

rih krajih bo morda mogoče, da bo to vplivalo nekoliko na ceno premoga, da se ne bodo vzdigovali v taki meri, kot so se do sedaj, ko stane premog skoraj dvajset dolarjev ena tona, deset pa prav gotovo.

Indirektno bo imel od tega vsak dobiček, če se bo razsvetljevalo javne naprave, hotele, cestne železnice, ceste in tovarne, ki bodo dobivale silo gotovo, ne preveč, ne premalo. In vse tovarne, ki morajo sedaj dobivati električno silo potom premoga, bodo na boljsem, ker bodo znižale pritisk na prevažanje in kopanje premoga.

Philip Torchio, ki je vpisani pri New York Edison Co., je preračunal, da bo nadomestila vodna sila eno dvajsetino premoga, ki ga sedaj rabijo tovarne vzhodno od Rocky Mountains. Za kolikor gre višje zahteva za gonilno silo in luč, za toliko postane potreba za vodno silo večja.

Industrije, ki služijo v to, da dovajajo luč in moč tovarnam, so pripravljene, da store delo, ki jim je določeno pod novim zakonom. Se predno je minil mesec, ko je predsednik odločil komisijo za proizvajanje gonilne moči, je bilo vloženih prošelj za produciranje 500,000 konjskih sil elektrike.

Debeluhar: Cim več kdo ima, tem več si še poži. Suhec: Počakaj, da enkrat dobiš trojček, potem boš pa že videl.

PREDAVANJE O FARMAH V NEW YORŠKI DRŽAVI

Spodaj podpisani vabim Slovence iz Clevelanda in okolice, iz Loraina in Barbortona, da se vdeležijo predavanja o farmah, seboj imam raznovrstnih poljskih pridelkov in več jako važnih stvari, je na programu Predavanje se vrši v

Veliki Grdinovi dvorani

ob 7. uri zv. v četrtek 12. avg.

Slovinci, vdeležite se tega predavanja v polnem številu, ker to bo prvo predavanje na slovenskem odru v Ameriki o tem predmetu. Kateri se še sedaj ne misli seliti na kmetijo, nič za to, k predavanju vseeno naj pride, ker koristilo bo vsakemu, naj se seli na kmetijo kadar hoče in kamor hoče.

Vse druge bolj važne stvari boste pa zvedeli na shodu.

JOHN ZULICH
East Worcester, N. Y.
188-89

ANGLEŠKO - SLOVENSKI BESEDNJAK.

Doktor Kern je pred leti kot dijak vodil večerno šolo za angleščino in poučeval rojake v Clevelandu. Izkušnja mu je pokazala, kako naj v svojem besednjaku označi izgovorjavo angleških besed, da jo bodo Slovenci umeli in lahko rabili. Delal je na besednjaku več let, da bi bil kolikor mogoče popoln in obenem pripraven za ljudsko uporabo. Če se zanimate za ameriški jezik, vam bo besednjak velika pomoč. Cena knjige je pet dolarjev. Ta denar se vam bo tisočkrat obrestoval, če boste rabili knjigo.

Naročite besednjak na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern
6202 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

Istotam lahko naročite Zornanove pesmi, ki bodo vseč zlasti mlajšim rojakom in pa neznemu spolu. Cena je \$1.25. Obe knjigi z enim naročilom dohite za \$6.

Knjigo lahko kupite pri uredništvu Enakopravnosti.

Zvezni zakon o razvoju vodne sile.

Franklin T. Griffith, ki je predsednik odbora za razvoj vodnih sil pri "National Electric Light Association", pravi, da bo novi vodni zakon odstranil veliko zaprek, ki so preprečile razvoj 45,000,000 konjskih sil, katere odvedejo reke in potoki Združenih držav v morje.

Zakon je podpisal predsednik Wilson, potem, ko se je že razšla poslanska zbornica, toda še predno je minilo deset dni, ko ga je poslanska zbornica poslala predsedniku. Podpisal ga je na nasvet vrhovnega pravika. Zakon določa, da se mora imenovati komisija, katere bodo sestavljali vojni, poljedelski in tajnik za notranje zadeve, ki bodo imeli pravico dajati dovoljenja, da se bodo gradile vodne naprave.

Ali pomenja nova postava cenovni tok moči v vzhodne delu Združenih držav, kakor pravi nekateri preroki? Bode li zmanjšala ceno, katero mora plačati državljan za proizvajanje elektrike?

Menda ne bo tako, pravi Griffith. Vodna sila v vzhodnem delu držav je že tako visoko razvita, da je le malo vode, ki se še odteka brez vsake koristi v morje. In kolikor več vodne moči se bo dalo uporabiti, bo stalo toliko, da bo težko, če jo bo kdo hotel imeti, bodisi za rabo doma, ali v tovarni. Dovodne naprave in električne postaje ni tako lahko graditi, ker preveč stanejo, kar se tiče materiala in vzdrževanja, posebno če se še premisli, da se bo morala napeljavati sila v veliko razdaljo.

Premog je dosegel tako visoke cene, da se ga komaj more dohajati. Pri vsem tem ga je težko dobiti. Gotovo bode dražji v bodoče in se ga bo dobilo z veliko večjo težavo. Vsaka tona premoga, katerega more nadomestiti vodna sila, da se proizvede elektriko, bo pomagala ustaviti ceno, da ne bodo šle višje in višje.

Dotični, ki živi v hiši, katere ne lastuje sam, bo to dalo nekoliko varnosti, da ne bo njegovo mesto ali vas naenkrat v temi, če se premoga ne bo moglo hitro razvažati radi nemira na železnica. V nekat-

rih krajih bo morda mogoče, da bo to vplivalo nekoliko na ceno premoga, da se ne bodo vzdigovali v taki meri, kot so se do sedaj, ko stane premog skoraj dvajset dolarjev ena tona, deset pa prav gotovo.

Indirektno bo imel od tega vsak dobiček, če se bo razsvetljevalo javne naprave, hotele, cestne železnice, ceste in tovarne, ki bodo dobivale silo gotovo, ne preveč, ne premalo. In vse tovarne, ki morajo sedaj dobivati električno silo potom premoga, bodo na boljsem, ker bodo znižale pritisk na prevažanje in kopanje premoga.

Philip Torchio, ki je vpisani pri New York Edison Co., je preračunal, da bo nadomestila vodna sila eno dvajsetino premoga, ki ga sedaj rabijo tovarne vzhodno od Rocky Mountains. Za kolikor gre višje zahteva za gonilno silo in luč, za toliko postane potreba za vodno silo večja.

Industrije, ki služijo v to, da dovajajo luč in moč tovarnam, so pripravljene, da store delo, ki jim je določeno pod novim zakonom. Se predno je minil mesec, ko je predsednik odločil komisijo za proizvajanje gonilne moči, je bilo vloženih prošelj za produciranje 500,000 konjskih sil elektrike.

Debeluhar: Cim več kdo ima, tem več si še poži. Suhec: Počakaj, da enkrat dobiš trojček, potem boš pa že videl.

PREDAVANJE O FARMAH V NEW YORŠKI DRŽAVI

Spodaj podpisani vabim Slovence iz Clevelanda in okolice, iz Loraina in Barbortona, da se vdeležijo predavanja o farmah, seboj imam raznovrstnih poljskih pridelkov in več jako važnih stvari, je na programu Predavanje se vrši v

Veliki Grdinovi dvorani

ob 7. uri zv. v četrtek 12. avg.

Slovinci, vdeležite se tega predavanja v polnem številu, ker to bo prvo predavanje na slovenskem odru v Ameriki o tem predmetu. Kateri se še sedaj ne misli seliti na kmetijo, nič za to, k predavanju vseeno naj pride, ker koristilo bo vsakemu, naj se seli na kmetijo kadar hoče in kamor hoče.

Vse druge bolj važne stvari boste pa zvedeli na shodu.

JOHN ZULICH
East Worcester, N. Y.
188-89

ANGLEŠKO - SLOVENSKI BESEDNJAK.

Doktor Kern je pred leti kot dijak vodil večerno šolo za angleščino in poučeval rojake v Clevelandu. Izkušnja mu je pokazala, kako naj v svojem besednjaku označi izgovorjavo angleških besed, da jo bodo Slovenci umeli in lahko rabili. Delal je na besednjaku več let, da bi bil kolikor mogoče popoln in obenem pripraven za ljudsko uporabo. Če se zanimate za ameriški jezik, vam bo besednjak velika pomoč. Cena knjige je pet dolarjev. Ta denar se vam bo tisočkrat obrestoval, če boste rabili knjigo.

Naročite besednjak na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern
6202 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

Istotam lahko naročite Zornanove pesmi, ki bodo vseč zlasti mlajšim rojakom in pa neznemu spolu. Cena je \$1.25. Obe knjigi z enim naročilom dohite za \$6.

Knjigo lahko kupite pri uredništvu Enakopravnosti.

Zvezni zakon o razvoju vodne sile.

Franklin T. Griffith, ki je predsednik odbora za razvoj vodnih sil pri "National Electric Light Association", pravi, da bo novi vodni zakon odstranil veliko zaprek, ki so preprečile razvoj 45,000,000 konjskih sil, katere odvedejo reke in potoki Združenih držav v morje.

Zakon je podpisal predsednik Wilson, potem, ko se je že razšla poslanska zbornica, toda še predno je minilo deset dni, ko ga je poslanska zbornica poslala predsedniku. Podpisal ga je na nasvet vrhovnega pravika. Zakon določa, da se mora imenovati komisija, katere bodo sestavljali vojni, poljedelski in tajnik za notranje zadeve, ki bodo imeli pravico dajati dovoljenja, da se bodo gradile vodne naprave.

Ali pomenja nova postava cenovni tok moči v vzhodne delu Združenih držav, kakor pravi nekateri preroki? Bode li zmanjšala ceno, katero mora plačati državljan za proizvajanje elektrike?

Menda ne bo tako, pravi Griffith. Vodna sila v vzhodnem delu držav je že tako visoko razvita, da je le malo vode, ki se še odteka brez vsake koristi v morje. In kolikor več vodne moči se bo dalo uporabiti, bo stalo toliko, da bo težko, če jo bo kdo hotel imeti, bodisi za rabo doma, ali v tovarni. Dovodne naprave in električne postaje ni tako lahko graditi, ker preveč stanejo, kar se tiče materiala in vzdrževanja, posebno če se še premisli, da se bo morala napeljavati sila v veliko razdaljo.

Premog je dosegel tako visoke cene, da se ga komaj more dohajati. Pri vsem tem ga je težko dobiti. Gotovo bode dražji v bodoče in se ga bo dobilo z veliko večjo težavo. Vsaka tona premoga, katerega more nadomestiti vodna sila, da se proizvede elektriko, bo pomagala ustaviti ceno, da ne bodo šle višje in višje.

Dotični, ki živi v hiši, katere ne lastuje sam, bo to dalo nekoliko varnosti, da ne bo njegovo mesto ali vas naenkrat v temi, če se premoga ne bo moglo hitro razvažati radi nemira na železnica. V nekat-

rih krajih bo morda mogoče, da bo to vplivalo nekoliko na ceno premoga, da se ne bodo vzdigovali v taki meri, kot so se do sedaj, ko stane premog skoraj dvajset dolarjev ena tona, deset pa prav gotovo.

Indirektno bo imel od tega vsak dobiček, če se bo razsvetljevalo javne naprave, hotele, cestne železnice, ceste in tovarne, ki bodo dobivale silo gotovo, ne preveč, ne premalo. In vse tovarne, ki morajo sedaj dobivati električno silo potom premoga, bodo na boljsem, ker bodo znižale pritisk na prevažanje in kopanje premoga.

Philip Torchio, ki je vpisani pri New York Edison Co., je preračunal, da bo nadomestila vodna sila eno dvajsetino premoga, ki ga sedaj rabijo tovarne vzhodno od Rocky Mountains. Za kolikor gre višje zahteva za gonilno silo in luč, za toliko postane potreba za vodno silo večja.

Industrije, ki služijo v to, da dovajajo luč in moč tovarnam, so pripravljene, da store delo, ki jim je določeno pod novim zakonom. Se predno je minil mesec, ko je predsednik odločil komisijo za proizvajanje gonilne moči, je bilo vloženih prošelj za produciranje 500,000 konjskih sil elektrike.

Debeluhar: Cim več kdo ima, tem več si še poži. Suhec: Počakaj, da enkrat dobiš trojček, potem boš pa že videl.

PREDAVANJE O FARMAH V NEW YORŠKI DRŽAVI

Spodaj podpisani vabim Slovence iz Clevelanda in okolice, iz Loraina in Barbortona, da se vdeležijo predavanja o farmah, seboj imam raznovrstnih poljskih pridelkov in več jako važnih stvari, je na programu Predavanje se vrši v

Veliki Grdinovi dvorani